

Asmeninis knygų dešimtukas

Knyga – tai dvasinės kultūros reiškiny, bet kartu ir materialus objektas, užimantis, ar jau bent turintis užimti, ypač svarbią nišą kiekvieno mūsų kasdienybėje. Knygų yra įvairių, todėl ir skaitymas turi būti vis kitoks. Viena knygą užtenka permesti akimis, o kita reikalauja, žinoma, būti perskaityta, bet kartu ir suprata – kadangi skaitymas be mąstymo yra nieko vertas. Todėl neatsitiktinai mano „favoričių“ dešimtuką sudaro kūriniai, neabejotinai turintys savyje unikalių „kabliukų“ bei aruodus paslėptų, nematomų minčių, kurios ir yra pagrindinis variklius, stumiantis mane iki paskutinės eilutės.

1. Antanas Škėma „Balta drobulė“
2. Juozas Grušas „Meilė, džiazas ir velnias“
3. Romualdas Granauskas „Duonos valgytojai“
4. Čarlzas Dikensas „Didieji lūkesčiai“
5. Jonas Biliūnas „Liūdna pasaka“
6. Ernestas Hemingvėjus „Atsisveikinimas su ginklais“
7. Viljamas Šekspyras „Hamletas“
8. Ernestas Hemingvėjus „Kam skambina varpai“
9. Džeromas Selindžeris „Rugiuose prie bedugnės“
10. Romualdas Granauskas „Gyvenimas po klevu“

Viena iš pagrindinių knygų (geriau pagalvojus- pagrindinė), leidusi man suprasti dar ir šiandien aktualias gyvenimo egzistencijos problemas (šiuo atveju – „Koks tikslas vykdyti tai, kas pražūtinga?“), yra romanas „Kam skambina varpai“. Šio kūrinio autorius – Nobelio premijos laureatas, XX amžiaus romanų meistras, „Prarastosios kartos“ atstovas Ernestas Hemingvėjus. Mane, besidomintį karo tematika, sužavėjo romane vyraujančios mirties bei draugystės, tos pačios mirties akivaizdoje, temos, kurias autorius sugeba pavaizduoti ypač tikroviškai. Didžioji romano dalis yra pasakojama remiantis Roberto Džordono mintimis bei potyriais – veikėjo, įkvėpto paties autoriaus patirties, autoriaus, kuris kovojo ne tik plunksna, bet ir ginklu. Robertas, padedamas grupelės partizanų, turi susprogdinti taktiškai svarbų tiltą, tačiau jis puikiai supranta, kad jis neišgyvens, todėl mirtis ir yra pagrindinė kūrinio tema, tiksliau – jos neišvengiamumas. Čia yra labai svarbus bičiulystės, suartėjimo jausmas ir savęs auka dėl bendro tikslo (kas šiandien yra gana neaktualu). Šis romanas yra tikra „vaizdavimo mašina“, kuria pasinaudojęs rašytojas puikiai parodė, ką sugeba karas, kaip jis pakeičia žmonių likimus, kaip sužlugdo ryžtą. Autorius ir man padėjo suprasti, kad žmonės yra paprasčiausi įrankiai, ir kad „Bet kurio žmogaus mirtis nusineša dalelę manęs, kadangi aš priklausau visai žmonijai. Ir todėl niekada neklausk kam skambina varpai – jie skambina tau“.

Man, būnant paaugliui (galbūt šiek tiek maištaujančiam), didelį įspūdį sudarė Džeromo Selindžerio romanas „Rugiuose prie bedugnės“. Kūrinyje yra aktualios susvetimėjimo, maišto, sunkaus brendimo, vienišumo bei melo ir apgaulės temos, kurių kūryboje blaškosi pagrindinis kūrinio veikėjas, paauglys Houldenas Kolfildas. Pagrindinio veikėjo tikslas – atsilaikyti prieš pasaulį, suaugusiųjų pasaulį. Visame kūrinyje Houldenas yra lyg atstumas ir žalojamas jį supančiųjų. Vaikis yra įstrigęs tarsi kitoje dimensijoje ir be atvangos stengiasi surasti savo vietą aplinkoje, kurioje jis jaučiasi nepritampantis. Įsibėgėjęs kūriniui galime pastebėti, kad Houldeno susvetimėjimas yra kaip būdas apsaugoti save. Tačiau tai jam sukelia didžiules dvasines kančias. Jis neatskleidžia save jausmų tiesiogiai ir nebando atrasti savo bėdų šaltinio. Jam tik desperatiškai reikia meilės ir paramos, kurios jis nesugeba gauti dėl tos pačios savitos apsauginės sienos, kuri atskiria jį nuo aplinkinių. Visas Houldeno gyvenimas yra lyg manifestas prieš subrendimą, suaugusiųjų – „dabūtų“ pasaulį. Jis nori būti kaip tie eskimai muziejuje – „įstrigę laike“ – vaikinukas nori išlikti vaiku, vaiku, nesužalotu trūnijančios realybės, kuri yra be užuojautos, supratimo, tačiau pilna cinizmo. Visa tai pagelbėjo man suprasti, kad reikia branginti savo vaikystę, kadangi tik šis

gyvenimo etapas yra tyras ir nesuteptas.

Kadangi aš esu lietuvis, besidomintis savo krašto istorija bei kultūra, man buvo ypač įdomu skaityti magiškosios prozos atstovo Romualdo Granausko apysaką „Gyvenimas po klevu“. Gyvenimas po klevu – tai gyvenimas, pilnas istorijos, neišsemiamos kaimiškos išminties bei supratimo, kad tikrosios kultūrinės bei dvasinės vertybės turi būti patikėtos išsaugojimui ir tausojimui. Viso to epicentre – senoji Kairienė, kuri natūralia kalbėsena, pasakoja savo skaudžius išgyvenimus. Likau nustebintas, kaip autorius taip vaizdžiai sugebėjo pavaizduoti tuometinį kaimą, kuris yra kiekvieno mūsų gimtoji, pati pradinė gyvenimo niša. Kaimas – namai, kurie saugojo protėvių tradicijas ir atmintį, yra be gailesčio nušluoti nuo žemės paviršiaus, o vietoje jų niūkso naują laikotarpį simbolizuojantys, iš baltų plytų pastatyti ištisi namų kvartalai, o šalimais – bedvasiai laukai, nebeatmenantys to, už ką protėviai liejo prakaitą ar aukojo gyvybę. Senam žmogui tai yra nesuprantama. Nesuprantamas yra ne namų griovimas (materialus dalykas), bet žmonių dvasinė būseną – žmonės pamiršo savo praeitį. Visa tai leido man susimąstyti, gal net tapti truputį geresniu, suprasti, kas yra tikrosios lietuvių šaknys bei paskatino neapleisti to, už ką tiek daug mano tautiečių yra braukę ašarą.

Taigi aš buvau įtikintas, kad tokie paprasti, aktualūs bei kartu sudėtingi dalykai, kaip supratimas, kad likimas yra neišvengiamas; kad vaikystė yra gyvenimo žydėjimas bei tai, kad gimtoji istorija, kalba kultūra yra žmogaus vidinė atrama, turi būti aiškūs kiekvienam. Ir visa tai vertė, verčia ir vers mane ir toliau keliauti tuo keliu, kuris suteikia neišdildomų įspūdžių bei nepakartojamos gyvenimiškos patirties.

Dėl pabaigos.

Galima pradėti taip:

Taigi sudarydamas(pristatydamas) savo asmeninį knygų dešimtuką, pagrindiniu atrankos kriterijumi pasirinkau kūriniuose atskleidžiamas vertybes, vaizduojamo pasaulio savitumą ir originalumą. Knyga padeda geriau suprasti gyvenimą,

Pagalvok pats....

Panašiai turi būti rašoma ir įžanga. Juk tau reikia pristatyt dešimtuką. Taigi, keli sakiniai apie knygą ir iškart minėk dešimtuką, vardykn knygas.

Dėstymo pastraipos geros, argumentai svarūs.

Rekomenduoju pataisyti ir vėl atsiųsti peržiūrai.

Susirūpink dėl įžangos ir pabaigos. VBE tai labai svarbu.

Ir neįmantrauk (čia jau apie stilių).